

תניא יומי

עלון מס' 65, מחזור שני

ב"ה כ"ג - כ"ט אדר תשע"ד

עלון שבועי ללימוד התניא היומי

אז מה למדנו השבוע?

השבוע לומדים פרקים ל"ב-ל"ג

פרק ל"ב - לב התניא - אהבת ישראל

לאחר שהוסבר בפרק הקודם, כי ניתן לשמוח בשמחת הנפש האלוקית - אף-על-פי שהנפש הבהמית טרם השתנתה, יוסבר כעת, כי זוהי הדרך הקלה והישרה לקיים את מצוות 'אהבת לרעך כמוך'.

הקושי בקיום מצווה זו, נובע מהגוף והנפש הבהמית. מצד הנפש הבהמית לא ניתן לאהוב מישהו אחר - כפי שאנו אוהבים את עצמנו.

אולם כאשר נקודת המבט היא מהנפש האלוקית, יכולה להיות אהבת אמת, היות ומצד הנפש האלוקית, אין לדעת מי בדרגה נעלית יותר. בעומק יותר - מצד הנפש האלוקית - כולנו מאוחדים, זה לא 'אני' ו'אתה' אלא נשמה אחת, רק הגופים מחולקים.

לכן, כאשר באמת הגוף הוא העיקר והנפש טפלה, לא יכולה להיות אהבת ישראל אמיתית, אך כאשר מגלים את האמת, שהנפש עיקר והגוף טפל, ניתן לקיים מצוות 'אהבת לרעך כמוך'.

זאת היא הסיבה לכך שעל מצווה זו נאמר ש"היא כל התורה כולה", כי כל עניין התורה הוא להגביה ולהעלות את הנפש - מעל הגוף.

עניין נוסף הוא, שעל ידי התורה ממשיכים אור אין סוף, בכנסת ישראל, ובכדי שהאור אין-סוף, יימשך, יכנס, ויחדור וישרה בנו, יש צורך באחדות. לכן נאמר, "ברכנו אבינו כולנו כאחד באור פניך", כלומר, כשאנחנו כאחד, אנחנו זכאים לברכות מה', במאור פנים.

אין זה בסתירה למה שנאמר בגמרא, שעל פי תורה יש לשנוא חבר שחטא. המדובר שם הוא במי שנמצא באותה דרגה כמוהו בעבודת השם, וכבר קיים בו מצוות "הוכח תוכיח את עמיתך" (כמובן, הוכחה מתוך אהבה - שהרי המדובר הוא על חבר!) ובכל זאת, זה לא השפיע עליו לחזור למוטב.

אך בכל מצב אחר, יש להרבות באהבה. גם אם לא יראה מכך תוצאות, להפסיד, הוא לא יפסיד, כיוון שאת השכר על מצוות אהבת ישראל הוא מקבל בכל מקרה.

ובאמת, גם מי שצריך לשנוא אותו על החטאים, צריך גם לאהוב אותו במקביל. אין זו סתירה, השנאה היא - לרע שבו, והאהבה - לטוב שבו. ואצל אחד כזה, שהרע שבו מודגש כל כך, צריך הדבר לעורר בנו עוד יותר רחמים עליו - ורחמים אלו יבטלו את השנאה ויעוררו אהבה גדולה יותר אליו.

פרק ל"ג - שמחה אמיתית

עצה נוספת לזיכוכ הנפש היא התבוננות באחדות השם; התבוננות בכך שהקב"ה נמצא בכל מקום כל הזמן - בריאת העולם לא 'שינתה אותו' והוא נשאר כשהיה קודם בריאת העולם. הנבראים שנבראו ב'דבר ה' לא 'תופסים מקום' אצלו - כשם שאצל אדם אותיות הדיבור אינן תופסות מקום ביחס לנפש עצמה.

המסקנה מהתבוננות זו היא, שהקב"ה נמצא בעולם הזה ממש וקרוב לאדם (וללא ההתבוננות, עלול הוא לחשוב כי הקב"ה רחוק ממנו ונמצא רק בעולמות העליונים). כשאדם מעמיק ומתבונן בכך, הוא ישמח מאוד מכך שהקב"ה קרוב אליו ממש, כמו שמחת אדם שפל ופשוט, מכך שמלך בשר ודם, מוכן לבוא ולגור איתו בביתו. באמונה זו שהבורא נמצא בכל מקום כל הזמן, והעולם הגשמי הוא 'דירתו' [על כך הסבר נרחב בפרקים הבאים], צריך האדם לשמוח, כפי ששמחים בירושה גדולה שמקבלים ללא כל מאמץ. שמחה זו עוזרת לאדם להתגבר על כל המניעות והעיוכובים בקיום תורה ומצוות. לכן אמר חבדוקוק כי ישנה רק מצווה אחת והיא - להאמין. כלומר, כשיש לאדם אמונה חזקה, אזי ממילא הוא מקיים את כל תרי"ג המצוות.

שמחה נעלית יותר, היא מכך שהוא מקיים את רצון השם ועושה לו נחת רוח, על ידי התגברות על חושך הקליפות. שמחה זו היא בפרט מוחץ לארץ הקודש - בארצות בהם יש חושך גדול יותר, שהרי אין שמחה, כמו השמחה ביתרון האור הבא מן החושך.

הוא שמח בה', ה' שמח ממנו מכך שעושה את תפקידו, וכעת הוא שמח עוד יותר מכך שהשם שמח ממנו.

לעילוי נשמת עמרם בן ניסים הכהן

אל תוך התניא

פרק ל"ב

כולנו כאחד

למטה ולמעלה עד אין ערוך, ואשרי חלקו שההשגחה העליונה נתנה לו האפשרויות להתנהג מתאים לזה. ובלי ספק אשר, סוף סוף, הנה ע"י האהבת ישראל פועל גם כן תוספת באהבת התורה ואהבת השם, כוונתי בזה לאלו שעמהם בא בקשר בהזדמנות להנהגתו זו, אשר נתעוררו סוף סוף אצלם הנקודה ותהיה תוספת באהבתם השם ואהבתם את התורה - אשר ישנה בכל אחד ואחד מישראל. ואף שפשוט, וכלשון רבנו הזקן בתניא - שאפילו "הן לא לא הפסיד שכר מצות אהבת רעים", אבל רואים במוחש, שמלבד מקרים יוצאים מן הכלל ומיעוטא דמיעוטא, הנה כשמתחזק הקירוב משום אהבת ישראל מזכיר לפעמים על דבר השם, תורתו ומצותיו, והדברים נשמעים וגם פועלים את פעולתם במשך הזמן. והשם יתברך יצליחו לראות פרי טוב בעמלו ומבלי הפסק זמן בין הזריעה והקצירה. (אגרות קודש, כרך י"א, ג'תרצז, הרבי מה"מ)

אהבת ישראל

האר"י הקדוש ז"ל זכה על ידי שמחה של מצווה להשגות וידיעות על-אנושיות והנעלות ביותר, ומורנו הבעל שם טוב זכה לכך על ידי אהבת ישראל בכלל ועל ידי אהבה לתינוקות של בית רבן בפרט.

(ספר השיחות ה'תש"ג, עמוד קצו, הרבי הרי"צ)

פרק ל"ג

בא חבקוק והעמידן על אחת

בימינו אלה כל עניין המביא לידי יראת שמיים ולחיזוק ולהידור במצוות הרי יישר כוחם של אלו המתעסקים בזה, והרי בא חבקוק והעמידן על אחת שהוא עניין האמונה.

(אגרות קודש, כרך ח', ב'תקנג, הרבי מה"מ)

יסודות התניא

פרק ל"ב - הדרך הישרה למצות אהבת ישראל היא על ידי הגברת הנפש על הגוף; 'כל התורה כולה' - הגברת הנפש על הגוף, המשכת אור אינסוף בכנסת ישראל; את השכר על מצוות אהבת ישראל מקבלים גם אם לא רואים תוצאות בשטח; גם מי שחוטא וצריך לשנוא אותו, צריך לאהוב אותו במקביל מצד הנפש האלוקית שלו.

פרק ל"ג - על ידי התבוננות באחדות השם אפשר להגיע לשמחה אמיתית;

מהלך התניא - פרקים ל"א

בפרק ל"ב מסביר שעל ידי קיום העבודה בפרקים שלפני כן - הגברת הנפש על הגוף, אפשר להגיע לאהבת ישראל אמיתית. בפרק ל"ג חוזר לעניין השמחה ומסביר דרך נוספת להגיע לשמחה, על ידי התבוננות באחדות השם.

י"ל ע"י "אחדות ישראל בהפצת המעיינות" (ע"ר) לע"נ הרה"ח ר' משה בן יוסף חיים חיזקיהו ז"ל
להקדשות 054-9770959 | עריכה: נדב כהן, כל הזכויות שמורות

לקבלת העלון מדי שבוע שילחו את המילה "הרשמה" למייל:
tanyavideoart@gmail.com

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד